

Naturens Uge

Til skoler & dagtilbud

Aktivitetshæfte

15 naturaktiviteter til jeres Naturens Uge forløb

Danmarks
Naturfredningsforening

SÅDAN BRUGER DU HÆFTET

Det er unikt at opleve den danske natur i børnehøjde. Her kan de mindste kriblende dyr eller fund i vandkanten blive indgangen til en helt ny verden.

I Naturens Uge giver vi tid til naturen. Den første uge i september inviterer Danmarks Naturfredningsforening alle danskere til at sætte tid af til at tage ud i naturen. For når vi opholder os i naturen, skaber vi en forbindelse til naturen, der giver os lyst til at tage vare på den – med både hjertet, hænderne og handlinger.

I Naturens Uge skal det være nemt at give sin tid til naturen, så vi har samlet al inspiration ét sted. Her finder I både lege, fagligt funderede aktiviteter og store fællesoplevelser, som kan bringe os ud i naturen sammen.

Vejledningen her indeholder en beskrivelse af 15 aktiviteter: fem grønne aktiviteter med en varighed på ca. 30 minutter, fem orange aktiviteter med en varighed på ca. 1 time og fem brune aktiviteter med en varighed på over to timer – så er der lidt forskelligt at vælge imellem, alt efter hvad der kan passe ind i jeres hverdag.

Aktiviteterne lægger op til, at I kommer ud og bruger tid i naturen. I skal ud at undersøge og opleve naturen, som den ser ud i jeres nærområde. Det er ikke et mål, at I skal kunne kende forskel på en masse arter – fokus er i stedet på at gøre børnene bevidste om, at de deler naturen med andre, og at I bruger en masse tid i vores fantastiske natur.

På naturensuge.dk kan I finde en bingoplade og dyreleksikoner med information og sjove hemmeligheder om nogle af de smådyr, man kan finde.

Rigtig god fornøjelse

INDHOLD

1/2 TIME

01. Få regnormene frem	Side 5
02. Sans naturen	Side 7
03. Naturkunst	Side 8
04. Alle mine larver kom hjem	Side 10
05. Forvandlingsleg	Side 12

1 TIME

06. Krible-krable-safari	Side 15
07. Bliv klog på bænkebidere	Side 17
08. Lav en kvasbunke	Side 19
09. Byg et mini-fantasihus	Side 21
10. Hvor vild er du?	Side 23

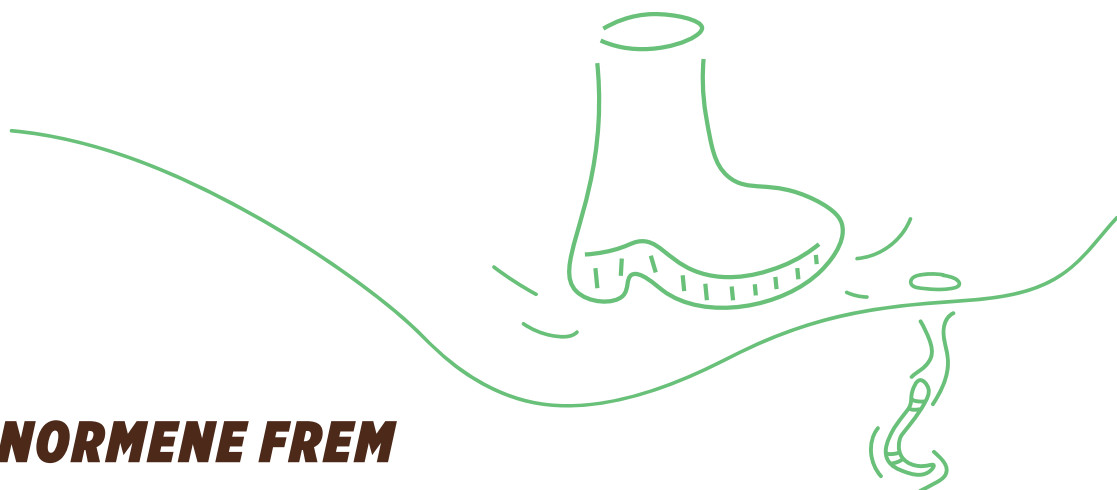
MERE END 2 TIMER

11. På tur til havet	Side 28
12. På tur til vandhullet	Side 31
13. Lav et vandhul	Side 35
14. Lav et insekthotel	Side 39
15. Lav en naturudstilling	Side 43

1/2 TIME

5 aktiviteter I kan lave
på 30 minutter

01. FÅ REGNORMENE FREM

INTRODUKTION

I denne aktivitet kommer I helt tæt på regnorme. Børnene skal opleve regnorme på nært hold ved at se dem og holde dem. Børnene får her skærpet deres fokus ved kun at fokusere på én dyreart.

FAG

Brainbreak, natur/teknik

STED

Udenfor, hvor det er lidt fugtigt

DET SKAL DU BRUGE

En græsplæne med lavt græs eller skovbund, hvor der gerne er lidt fugtigt

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og snak med dem om, hvad I skal lave i dag.

Fortæl, at lige under vores fødder har vi en rigtig god ven, vi skal møde. Regnormen hjælper med at blande vores jord, hvilket er godt for alle slags træer, blomster og andre planter, der så let kan gro og give mad og næring til f.eks. bier, hjorte og os mennesker.

Regnorme kan bedst lide fugt, og de kommer kun op til jordoverfladen, når det regner – derfor navnet. De kan mærke nede i jorden, når regnen rammer, og det er derfor en regndans, I nu skal lave.

AKTIVITET

Børnene skal stå tæt sammen. Lav f.eks. en cirkel med et reb, hvor det så er inden for det, at I tramper og evt. synger.

Begynd nu alle sammen at trampe eller løbe på stedet – det er samme teknik, som mågerne kan bruge for at fange regnorme.

Det kan tage op til fem minutter, før de kommer op – de skal jo lige igennem en masse jord.

I kan samle dem op i en hvid bakke, en spand eller lignende. Snak med børnene om, at det er vigtigt, I er forsigtige, når I tager fat i regnormene, så I ikke gør skade på dem.

I kan nu både kigge på dem og lade dem kravle på jeres hænder.

Husk at sætte regnormene tilbage ud i naturen igen.

EKSTRA AKTIVITET

Hvis I har ekstra tid, kan I have madpapir/mellemlægspapir med og lægge en regnorm forsigtig deri. Bøj papiret i en u-form, og hold det op til øret. I kan nu høre regnormens mange børster, som den bruger til at komme fremad.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og snak om, hvordan aktiviteten har været og lidt om regnorme:

- Er der f.eks. steder, hvor der ikke findes regnorme? Regnorme spiser bl.a. døde blade, så hvor er de ikke? (Svar: granskov, strand, hede, grus).

02. SANS NATUREN

INTRODUKTION

Med denne aktivitet skal I ud på opdagelse i naturen og se, om I kan sanse jer frem til naturbingo! Gennem høre-, føle- og synssansen oplever I naturen omkring jer og bliver opmærksomme på nogle af de indtryk, naturen kan give.

FAG

Idræt, natur/teknik, brainbreak

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

Bingoplade (kan downloades på naturensuge.dk - se QR kode)

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og snak om, hvad I skal ud at lave. Før I går ud, kan I med fordel snakke om, hvad det er, I skal ud at finde, og hvor I kan finde det henne.

AKTIVITET

Lav grupper af 2-3 børn, eller lad dem selv vælge grupper. Giv hver gruppe en bingoplade, som de skal prøve at udfylde. Du kan vælge, om I skal gå sammen rundt og se, om I kan få bingo, eller om hver gruppe må løbe rundt selv og prøve at finde de ting, der er på bingopladen.

Aktiviteten slutter, når én eller alle har fået bingo.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og snak med dem om, hvad I har lavet. Fandt I alt på pladen? Hvis der var noget, I ikke kunne finde, hvorfor tror I så, I ikke kunne finde det? Hvor fandt I tingene henne?

03. NATURKUNST

INTRODUKTION

I denne aktivitet skal I ud i naturen og få de kreative sider frem ved at lave flot naturkunst. Der findes mange forskellige blomster, blade, grene m.m. i naturen, der er lige til at finde og sætte sammen i flotte mønstre og vilde kunstværker. Børnene bruger deres finmotorik og kreativitet og lærer at samarbejde med hinanden.

FAG

Natur/teknik, håndværk, klassens time

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

Du skal bare bruge det, I kan finde i naturen: blade, blomster, grene, sten m.m.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og fortæl, at I nu skal ud for at lave flot naturkunst.

Det kan være en rigtig god idé at vise børnene billeder, eller have lavet et eksempel på forhånd, som de kan se – så forstår de bedre, hvad det er, de skal.

AKTIVITET

Del børnene op i små grupper på 2-3, eller lad dem selv finde sammen i små grupper.

Lad hver gruppe vælge, hvor de vil lave deres kunstværk, og hvad de vil lave. Nu går børnene på opdagelse i naturen omkring jer og finder de ting, de gerne vil bruge.

AKTIVITET

Der er ingen rigtige eller forkerte måder at gøre det på. Det handler om, at børnene selv får lov til at være kreative og opdage, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan.

TIP

Hvis I vil udfordre jer selv lidt mere, kan I sætte nogle rammer for, hvilke ting I må bruge, eller hvilke motiver I må lave. I kan jo også konkurrere om, hvem der får lavet den flotteste naturkunst.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og gå nu i samlet flok rundt og besøg alles kunstværker, hvor børnene får lov til at præsentere det, de har lavet, for hinanden. Tag gerne billeder af kunstværkerne, og hæng dem op på skolen/børnehaven eller send dem ud på Aula. Børnene er ofte ret stolte af det, de har lavet, og vil gerne vise det til deres forældre.

Slut af med at snakke med børnene om, hvordan det har været, og hvad de har oplevet.

04. ALLE MINE LARVER KOM HJEM

INTRODUKTION

Denne leg er inspireret af den klassiske børneleg "Alle mine kyllinger" og sætter fokus på forskellige fødekæder i naturen. Her får børnene en forståelse for simple fødekæder, samtidig med at de har det sjovt.

FAG

Idræt, natur/teknik, brainbreak

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

Noget til at markere banen - f.eks. tøj, kegler el. kridt

AKTIVITET

Saml børnene, og fortæl dem, at I skal til at lege.

De fleste børn kender godt "Alle mine kyllinger"-legen, men oprids reglerne for en sikkerheds skyld (se regler på næste side). For at sikre, at alle børn forstår legen, kan I starte med at lege den klassiske udgave, hvor der er én, som er hønemor, én, der er ræv, og resten er kyllinger. Når alle har forstået reglerne, kan I vælge nye dyr og fødekæder. Det kan f.eks. være:

- ☐ Musemor, der kalder på sine museunger, og en musvåge, som fanger.
- ☐ En sommerfugl, der kalder på sine larver, og en frø, som fanger. Her kan børnene så bevæge sig som en larve eller frø.

AKTIVITET

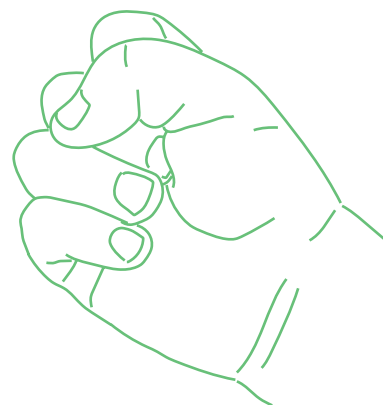
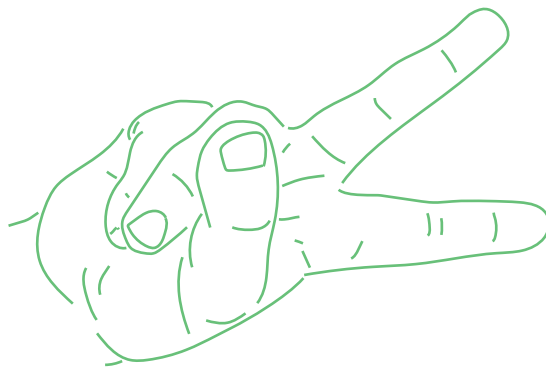
Lad meget gerne selv børnene komme med forslag, og snak undervejs om, hvem der spiser hvem i naturen.

REGLERNE

- ☐ Legen leges på et afgrænset område med to ender. I hver ende har kyllingerne helle. Mellem de to ender står ræven, som skal fange kyllingerne.
- ☐ Hvis ræven fanger en kylling, bliver den også til en ræv.
- ☐ Hønemor står i den ene ende, kyllingerne i den anden og ræven i midten.
- ☐ Ved hver runde kalder hønemor på kyllingerne: "Alle mine kyllinger kom hjem", hvorefter kyllingerne siger: "Det tør vi ikke".
- ☐ Hønemor svarer: "Hvorfor ikke?", og kyllingerne råber: "Ræven er farlig".
- ☐ Til sidst råber hønemor: "Kom alligevel!", hvorefter kyllingerne løber fra den ene ende til den anden og ræven prøver at fange dem.
- ☐ Legen slutter, når alle kyllinger er blevet til ræve.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene til sidst, og snak om, hvordan det er gået. Her kan I også samle lidt op på, om børnene er blevet klogere på, hvad en fødekæde er.

05. FORVANDLINGSLEG

INTRODUKTION

Denne leg skal få børnene til at tænke over, hvordan forskellige dyr forvandler sig og vokser og derfor kan se meget forskellige ud, alt efter hvilket stadie de er på. Børnene forvandler sig fra et stadie til det næste ved at dyste mod hinanden i sten-saks-papir.

FAG

Idræt, natur/teknik, brainbreak

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

Et udendørs område, hvor I kan være.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og fortæl, at I skal lege forvandlingsleg, og hvad reglerne er (se regler nedenfor).

Snak gerne med børnene om, hvordan forskellige dyr forvandler sig eller vokser. En række insekter som myrerne har fuldstændig forvandling, hvor de går igennem stadierne æg-larve-puppe-voksen myre. Andre insekter, som f.eks. guldsmeden, har ufuldstændig forvandling, hvor puppestadiet er sprunget over.

REGLERNE

Alle starter med at være myreæg og skal gå eller vraltte rundt med hænderne over hovedet, symboliserende et æg, og sige "æg, æg, æg..."

Hvert æg skal stoppe et andet æg og slå sten-saks-papir om, hvem der får lov at forvandle sig til næste trin.

REGLERNE

Den, der vinder, bliver nu til en larve, som skal forsøge at finde en anden larve at dyste mod for at forvandle sig til det næste stadie. Den, der taber, prøver at finde et andet æg at dyste mod. Bliver dysten uafgjort, må æggene gå videre og udfordre andre æg. Man må kun dyste med andre, som er på samme trin som en selv, dvs. æg mod æg, larve mod larve, puppe mod puppe.

På hvert stadie skal børnene bevæge sig forskelligt:

- ☐ Æg: vraltede med samlede knæ.
- ☐ Larve: bevæge sig uden at løfte fødderne.
- ☐ Puppe: hoppe rundt.
- ☐ Myre: løbe.

Legen slutter, når næsten alle er blevet til myrer. Der vil altid være én tilbage på hvert stadie, som ikke har forvandlet sig, fordi der ikke er flere at slå sten-saks-papir mod. Det passer godt med naturen, hvor ikke alle æg, larver og pupper klarer sig helt til voksenstadiet.

UDVID LEGEN

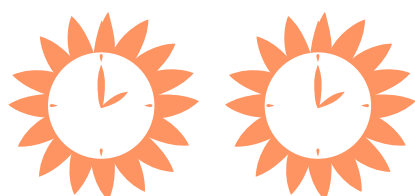
Denne leg kan også leges med andre dyr – f.eks.

- ☐ Sommerfugl (æg-larve-puppe-sommerfugl)
- ☐ Frø (æg-haletudse-frø)

Lad også meget gerne børnene selv komme med forslag.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og snak om, hvordan det har været. Samtalen kan udvides med en snak om dyrs forskellige udvikling.

1 TIME

5 aktiviteter I kan lave
på 60 minutter

06. KRIBLE-KRABLE-SAFARI

INTRODUKTION

Dette forløb handler om at finde så mange forskellige dyr som muligt og lære børnene, at de deler område med en masse andre end bare de andre børn. Børnene får også en fornemmelse for, hvor dyrene gemmer sig, og at dyr har forskellige behov og derfor lever forskellige steder.

FAG

Natur/teknik, brainbreak

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

Du kan sagtens tage på krible-krable-safari uden noget materiale, men du kan med fordel medbringe:

- ☐ Hvid opvaskebakke
- ☐ Hvidt stykke stof
- ☐ En bog om nogle af de smådyr, I kan finde, eller vores dyreleksikon, der kan findes på [Naturensuge.dk](https://naturensuge.dk)
- ☐ Lupper, forstørrelsesglas

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og fortæl dem, at de skal finde ud af, hvor mange forskellige dyr der bor i området. Snak om det område, I befinder jer ved, og hvordan det ser ud. Hvilke dyr tror I, vi kan finde i dag? Hvor tror I, det er godt at lede efter nogle af de dyr, I har nævnt?

AKTIVITET

I skal nu på jagt efter dyr. Fortæl, at I skal være forsigtige, når I samler dyrene op, da de er skrøbelige.

I kan gå rundt i samlet flok, eller børnene kan gå rundt i små grupper, og så kan I lave en base, hvor I samler alle de dyr, I finder. Inspirér børnene til at lede forskellige steder såsom i blomster, i græsset, på vægge, under sten/døde træer, under visne blade og op ad træstammer.

I kan lægge et hvidt stykke stof eller en opvaskebalje under et træ eller en busk og ryste træet/busken – det får smådyr til at falde ned. Lad børnene undersøge, hvad der er faldet ned.

UDVID AKTIVITETEN

I eng og i græs kan I afmærke et område med en hulahopring, snor eller lignende og undersøge, hvilke dyr der findes i lige præcis denne cirkel. Sammenlign forskellige cirkler, og snak om, hvorfor I måske har fundet forskellige arter.

OBS!

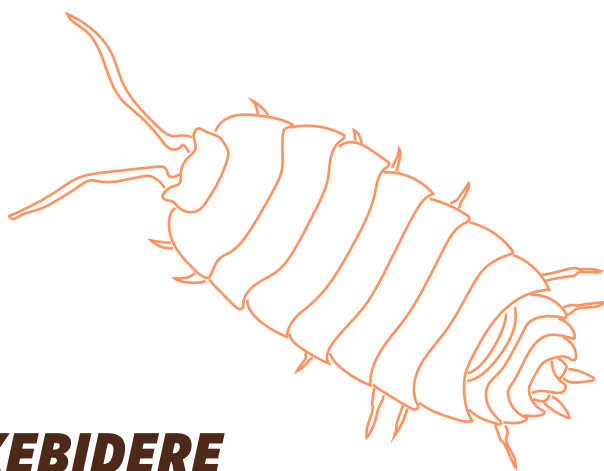
Forsøg ikke at fange dyr i luften, da de bevæger sig for hurtigt og er for skrøbelige, men notér gerne, hvad I ser af sommerfugle, guldsmede, fluer mv.

AFSLUTNING & OPSAMLING

Saml børnene, og undersøg, hvilke dyr der er blevet fundet. Hvilke dyr har I fundet? Og hvor fandt I dem? Var der nogle af de dyr, I nævnte i starten, som I ikke fandt? Hvordan kan det være?

Til sidst skal dyrene sættes fri igen, hvor de blev fundet. Få børnene til at sætte dyrene fri, og snak om, hvorfor det er vigtigt, at de kommer tilbage i naturen.

Snak til sidst med børnene om, hvordan det har været, og hvad de har lært.

07. BLIV KLOG PÅ BÆNKEBIDERE

INTRODUKTION

I denne aktivitet skal børnene lære om bænkebidere og opstille et forsøg, der undersøger hvilket levested bænkebiderne foretrækker.

FAG

Natur/teknik

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

Til hver gruppe skal I bruge:

- ☐ En fotobakke, balje, fad eller tallerken
- ☐ Kopper/syltetøjsglas
- ☐ Et sort klæde, sort A4 papir eller lignende

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene og snak med dem om, hvad I skal lave i dag og snak lidt om bænkebidere.

FAKTA OM BÆNKEBIDERE

- ☐ Bænkebidere er i familie med krebsdyrene ude i havet og er derfor i familie med rejer og standkrabber.
- ☐ De lever af at spise bl.a. råddent træ.
- ☐ Bænkebidere lever under sten og blade, og under eller i gammelt og råddent træ.

FAKTA OM BÆNKEBIDERE

- Bænkebidere er en vigtig del af naturen, da de nedbryder døde træer og dermed giver forskellige mineraler og næringsstoffer tilbage til jorden som kan bruges af nye planter og træer.

AKTIVITET

Del børnene op i grupper på 3-4 eller lad dem selv danne grupperne. I skal nu undersøge hvor bænkebidere foretrækker at leve henne. Inden I begynder, skal hver gruppe skrive en hypotese ned - altså hvor tror de, at bænkebidere foretrækker at være. Hver gruppe finder 10-20 bænkebidere og har dem i en kop/glas.

Her er to forskellige måder at undersøge deres foretrukne levested på:

LYS ELLER MØRKE

- Læg et klæde/et stykke mørkt papir eller andet der tager lyset over halvdelen af f.eks. en opvaskebalje. Bakken kan være dækket af jord eller være bar.
- Hæld bænkebidere ned i bakken.
- Hvor søger bænkebidere hen? Foretrækker de lyset eller mørket?

FUGTIGT ELLER TØRT

- Læg tør jord i en bakke og gør den ene halvdel fugtig med lidt vand.
- Hæld bænkebidere ned i midten af baljen og se, hvor de søger hen.

I kan så kombinere de to forsøg ved at gøre det mørkt i begge sider af fotobakken med en åbning i midten og så gøre den ene mørke side fugtig. Skriv jeres resultater ned for hvert forsøg.

AFSLUTNING & OPSAMLING

Saml børnene og snak om jeres resultater. Hvad kom I frem til? Sæt bænkebidere tilbage ud i naturen og snak med børnene om hvordan det har været og hvad de har lært.

08. LAV EN KVASBUNKE

INTRODUKTION

I dette forløb skal I hjælpe naturen ved at skabe levesteder til en masse dyr. En kvasbunke er en nem aktivitet at lave og kan give levested til bl.a. pindsvin, smådyr, svampe og fugle. Børnene får viden om naturen og lærer, hvordan de kan passe på den.

FAG

Natur/teknik, klassens time

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

- ☐ Grene og kviste - jo flere, jo bedre.
- ☐ Visne blade, tørt græsafklip mv.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene i en halvcirkel. Inden I starter med det praktiske, er det en god idé at have en snak med børnene om dødt træ og kvasbunker. På den måde motiveres de til det, I skal i gang med om lidt.

SAMTALE

Kender I nogle dyr, der godt kan lide dødt træ eller bunker med grene?

- ☐ Bænkebidere, mange biller, svampe, pindsvin og andre små dyr kan gemme sig i kvasbunker. Hvad tror I, dyrene bruger træet og kvasbunkerne til?
 - ☐ Nogle spiser det, andre gemmer sig.

DEN LEVENDE DØD

En bunke af grene, kviste og blade giver et virvar af levesteder til en masse dyr. Grene og blade vil stille og roligt blive nedbrudt af svampe og smådyr, og større dyr vil søge ind i bunken for at spise de små dyr og søge læ for kulde hen over vinteren. På den måde kan selv en simpel bunke grene og kviste være både hus og restaurant for en masse dyr.

Ved at lave flere vilde områder med kvasbunker og dødt træ hjælper vi dyrene med at overleve og sprede sig.

AKTIVITET

Sådan laver I en kvasbunke:

- ☐ Find et sted, hvor der er fred og ro. Saml alle de stykker træ, pinde og blade, som I kan finde.
- ☐ Byg bunken op med alle de ting, som I har fundet. Jo større bunke, jo bedre.
- ☐ Sådan! Nu har I bygget det perfekte bo til en masse dyr.

ALTERNATIV: KVASHEGN

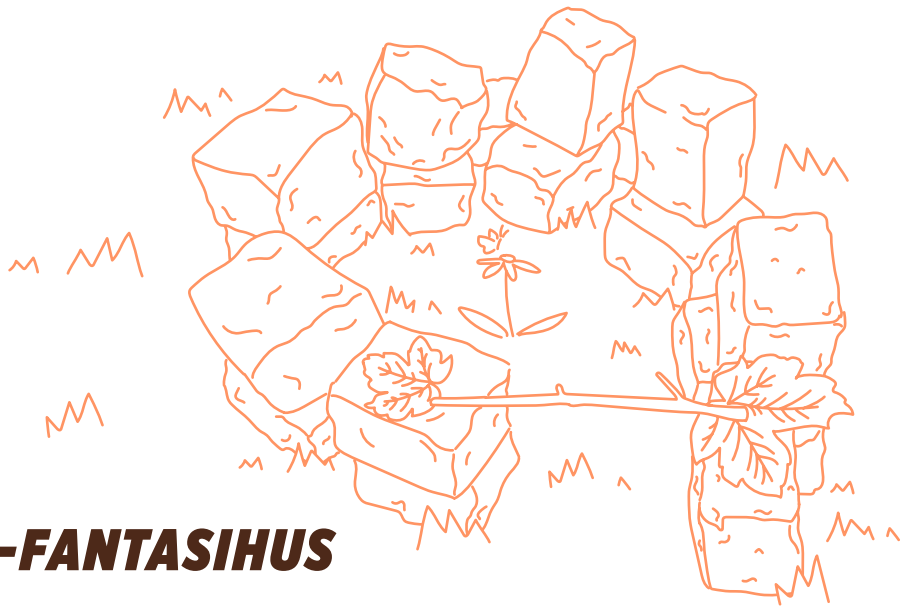
Hvis I har meget materiale, kan I lave et kvashegn i stedet ved at banke fire eller flere pæle i jorden med ca. 1-1,5 meters afstand. Læg kvaset imellem pælene. Få børnene til at hoppe på det, så det bliver mast godt sammen.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene i en halvcirkel, og snak med dem om aktiviteten: Hvad vil der nu ske der, hvor I har skabt et levested? Hvilke dyr håber I vil komme?

Sammen skulle I gerne nå frem til, at mange dyr ikke kan klare sig uden mad og et sted at gemme sig, og at I har hjulpet dyrene ved at skabe sådan et sted til dem.

Snak med børnene om, hvordan det har været at lave en kvasbunke.

09. BYG ET MINI-FANTASIHUS

INTRODUKTION

I denne aktivitet skal børnene bruge deres kreative hjerne og skabe fine og hyggelige fantasihuse til smådyrene. Hjemmene, der skal laves, gavner ikke nødvendigvis smådyrene, men det er en sjov måde at være kreativ i naturen og bruge naturens materialer. Børnene bruger deres finmotorik og kreativitet og lærer at samarbejde med hinanden.

FAG

Natur/teknik, klassens time, håndværk

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

I skal bare bruge det, I kan finde i naturen: blade, blomster, grene, sten, m.m.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og fortæl, at I nu skal ud og lave mini-fantasihuse til smådyrene. Det kan være en rigtig god idé at vise børnene billeder eller et eksempel på, hvordan det kan se ud – så forstår de hurtigt, hvad de skal.

Snak evt. med børnene om, at lige de her huse ikke nødvendigvis hjælper smådyrene – som for eksempel et egentligt insekthotel – men at det er en hyggelig og sjov aktivitet at lave i naturen.

AKTIVITET

Del børnene op i små grupper på 2-3 stykker, eller lad dem selv finde sammen i grupper. Lad hver gruppe vælge, hvor de vil lave deres fantasihus, og hvordan de vil gøre.

AKTIVITET

Nu går børnene på opdagelse i naturen omkring jer og finder de ting, de gerne vil bruge.

Der er ingen rigtige eller forkerte måder at gøre det på. Det handler om, at børnene selv får lov til at være kreative og opdage, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og gå nu i samlet flok rundt for at besøge alles fantasihuse, og giv børnene lov til at præsentere det, de har lavet, for hinanden. Tag gerne billeder af husene, og send dem ud på Aula. Børnene er ofte ret stolte af det, de har lavet, og vil gerne vise det frem.

Slut af med at snakke med børnene om, hvordan det har været, og hvad de har oplevet.

10. HVOR VILD ER DU?

INTRODUKTION

I denne aktivitet skal børnene opleve naturen med deres sanser og krop. Det er ikke en konkurrence, men en sjov og lærerig måde at blive mere fortrolig med naturen. Gennem erfaringer i naturen får børnene en øget selvtillid og lyst til leg og læring i og omkring naturen.

FAG

Natur/teknik, idræt, klassens time

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

I skal have praktisk tøj med.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og snak med dem om, hvad I skal lave i dag. Her kan du spørge, om nogle af børnene allerede har prøvet nogle af de aktiviteter, I skal lave.

Snak også gerne med børnene om, at det ikke er en konkurrence, og at det er helt okay, hvis der er noget, man ikke har lyst til at gøre. Læg også meget gerne op til, at børnene kan hjælpe hinanden – man tør nogle gange mere, hvis man har en god ven at støtte sig til.

Hvis nogle af børnene ikke vil lave en af aktiviteterne, så prøv gerne at finde på alternativer, hvor de måske gør en lille smule af aktiviteten og dermed kan få en succesoplevelse, samtidig med at de får udfordret sig selv lidt og er med.

AKTIVITET

Nu skal I i gang med at se, hvor vilde I er.

Vi har nedenfor samlet seks forskellige aktiviteter, der kan udfordre både sanser og motorik.

1. TRÆKLATRING

- ☐ Find et godt og stort træ med grene, som børnene kan nå – meget gerne med grene i forskellig højde.
- ☐ Børnene skal nu kravle op i træet.
- ☐ Når de er en meter over jorden, har de klaret udfordringen.

2. BALANCERE PÅ EN TRÆSTAMME

- ☐ Find en træstamme, der ligger på jorden – evt. flere forskellige træstammer med forskellig tykkelse.
- ☐ Børnene skal nu prøve at gå fra den ene ende til den anden af træstammen.
- ☐ Har I lyst til at udfordre hinanden endnu mere, kan I jo prøve at gå baglæns!

3. HOP OVER EN GRØFT ELLER Å

- ☐ Find en grøft, å eller fordybning, som I kan hoppe over.
- ☐ Børnene skal nu prøve at hoppe over grøften.
- ☐ Se, om I med fælles hjælp og støtte kan få alle med over.

**4. HOLD ET INSEKT
ELLER ANDET
SMÅDYR I
HÅNDEN**

- ☐ Led under blade og træstammer efter insekter og smådyr.
- ☐ Snak med børnene om, at de skal være forsigtige, når de om lidt skal holde et eller flere af dyrene, da de er skrøbelige.
- ☐ Børnene skal nu prøve at holde et dyr i hånden – prøv gerne med forskellige dyr, da nogle børn synes, at det er mere grænseoverskridende at holde en bænkebider end en regnorm og omvendt.

**5. RØR VED EN
BRÆNDENÆLDE -
UDEN AT BRÆNDE
SIG**

- ☐ Find et område med brændenælder
- ☐ Vis børnene, at man kan røre ved en brændenælde uden at brænde sig ved at røre ved oversiden af bladene.
- ☐ Børnene skal nu prøve selv at røre ved et brændenældeblad uden at brænde sig.

**6. GÅ PÅ BARE
TÆER**

- ☐ Find et godt sted, hvor I kan stille jeres sko og gå lidt rundt på bare tæer – det kan især være sjovt, hvis der er flere forskellige slags underlag, I kan prøve at gå på.
- ☐ I skal nu alle sammen prøve at gå rundt på bare tæer i fem minutter.
- ☐ Vil I udfordre hinanden endnu mere, kan I prøve at gå på bare tæer med bind for øjnene, mens en ven guider jer rundt. Det øger ens fokus på følesansen og kan være virkelig sjovt og spændende.
- ☐ I kan også lave en bane, hvor I har samlet forskelligt materiale sammen og lagt ud, som I så kan gå henover med bare tæer.

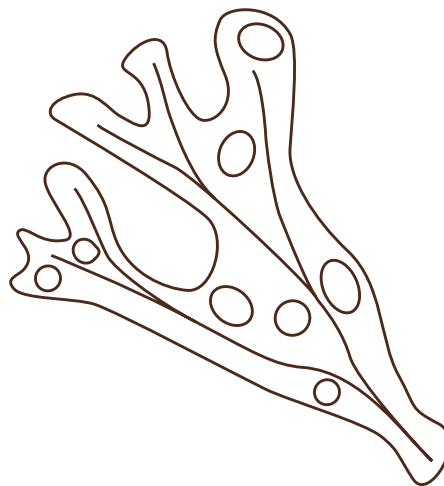
AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og snak med dem om, hvordan det har været, og hvad de har oplevet. Har de gjort noget, de ikke troede, at de turde? Føler de sig mere vilde end før, I startede? Har det været sjovt?

OVER 2 TIMER

5 aktiviteter I kan lave
på 120+ minutter

11. PÅ TUR TIL HAVET

INTRODUKTION

Formålet med at undersøge dyrene i havet er at give børnene et kendskab og et forhold til det mylder af liv, der findes, og vise dem, at havet kan meget mere end bare at være en sjov legeplads på en varm sommerdag. Derudover får børnene en masse ny viden om dyrene, og de lærer lidt om det at passe på dyr, man finder i naturen.

FAG

Natur/teknik

STED

Ved havet

DET SKAL DU BRUGE

- ☐ Spande/akvarier til dyr.
- ☐ Hvide bakker eller hvide opvaskebaljer.
- ☐ Fiskenet – alternativt kan en si på et kosteskaf også bruges.
- ☐ Evt. håndbøger som "Havets dyr og planter", en bestemmelsesdug eller vores leksikon, som kan findes på Naturensuge.dk.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og snak med dem om, hvad I skal lave i dag.

Hvilke dyr tror I, at I kan finde? Hvor vil det være godt at lede efter dyrene, f.eks. ved tang, bropiller, sten, m.m.? Fortæl, at I skal være forsigtige, når I samler dyrene op, da de er skrøbelige.

Det kan også være rigtig fint at vise de redskaber, I har med, hvis I har nogle med, og snakke lidt om, hvordan man bruger dem.

Inden I går på jagt efter havets smådyr, er det en god idé at have en snak med børnene om sikkerhed. I udgangspunkt behøver I ikke at gå længere ud end til knæene for at finde og fange dyr.

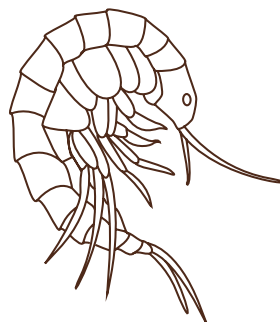
AKTIVITET

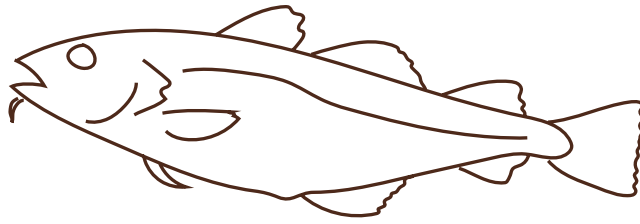
Start med at lave en base ved vandkanten, hvor I kan have jeres grej og fiske fra.

Gå på opdagelse efter smådyr på det lave vand, og saml gerne de dyr, I finder, i hvide bakker eller spande, så I kan undersøge dem sammen. Sørg for, at der er rigeligt med vand til dyrene, og skift det gerne ud undervejs, hvis vejret er varmt.

I kan løbende snakke om de dyr, der bliver fundet, eller samle alle hen mod slutningen og gennemgå dem der.

I kan bruge en bog fra biblioteket eller vores dyreleksikon, som kan findes på naturensuge.dk, til at se, hvor mange forskellige dyr I fandt. I kan også bruge appen Arter til at finde ud af, hvilke dyr I har fundet.

TIPS TIL AT FANGE DYR

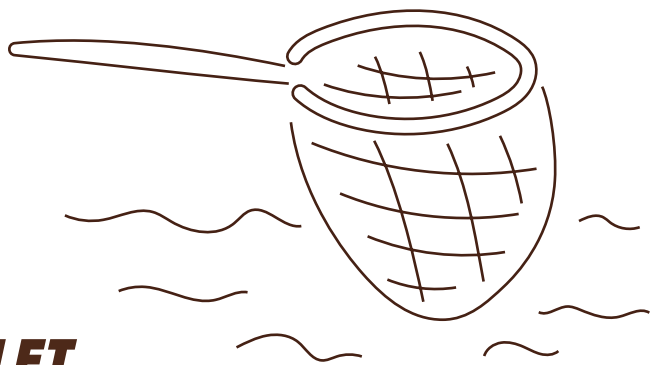
- Hvis der er tang eller ålegræs, hvor I er, er det helt sikkert et godt sted at finde og fange småfisk og andre dyr. De gemmer sig tit for de store fisk i tangskoven.
- Hvis I er i nærheden af store sten, f.eks. ved en mole, er det også et godt sted at lede mellem stenene der.
- På den almindelige sandbund kan I møde forskellige fisk. Man skal dog være tålmodig og lidt hurtig for at fange dem.
- I kan også fange tang og lægge det i hvide bakker med vand. Så spreder det sig ud, og det kan se ret smukt ud.
- Prøv at grave i sandet efter børsteorme og sandorme. Der skal graves godt ned i sandet, før der er gevinst. Kig efter sandormens sandpølser.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og snak om de dyr, I har fundet, hvis I ikke har gjort det undervejs.

Sæt nu dyrene fri igen, hvor de blev fundet. Hjælp hinanden med at sætte dyrene ud, og snak gerne med børnene om, hvorfor det er vigtigt, at de bliver sat ud igen.

Afslut det hele med en snak om, hvordan dagen har været, og hvad børnene har lært og fået ud af det.

12. PÅ TUR TIL VANDHULLET

INTRODUKTION

I denne aktivitet skal børnene undersøge dyr i ferskvand, så de får et kendskab til det mylder af liv, der findes i naturen omkring dem. Derudover får børnene en masse ny viden om dyrene, og de lærer lidt om det at passe på de dyr, de finder i naturen. De lærer også om vigtigheden af vandhuller i naturen.

FAG

Natur/teknik

STED

Ved et vandhul, en å eller en sø

DET SKAL DU BRUGE

- ☐ Spande/akvarier til dyr
- ☐ Hvide bakker eller hvide opvaskebaljer
- ☐ Fiskenet – alternativt kan en si på et kosteskafte også bruges
- ☐ Evt. håndbøger som ”Små dyr i sø og å”, en bestemmelsesdug eller vores leksikon, som kan findes på Naturensuge.dk.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og snak med dem om, hvad I skal lave i dag.

Hvilke dyr tror I, at I kan finde? Hvor vil det være godt at lede efter dyrene, f.eks. ved vandplanter, sten og bropiller? Fortæl, at I skal være forsigtige, når I samler dyrene op, da de er skrøbelige.

Hvis I har redskaber med, vil det også være rigtig fint at vise dem og snakke lidt om, hvordan man bruger dem.

VIDEN OM VAND I NATUREN

Vand har en vigtig rolle som levested. Nogle dyr lever hele deres liv i vand, andre begynder deres liv i vandet, f.eks. larver eller haletudser, der senere forvandler sig til flyvende insekter (f.eks. guldsmede og myg) eller til frøer og salamandere. På den måde er søer og vandhuller med til at skabe liv, og for at bevare et stort antal arter er det derfor vigtigt at passe godt på vores vandhuller.

Men der er mangel på vand i det danske landskab. Store dele af landet er blevet drænet gennem de sidste 200 år for bl.a. at øge land- og skovbrugsproduktionen, og udbredelsen af vandhuller og søer er dermed gået tilsvarende tilbage.

Derfor er det vigtigt at der opføres og genoprettes flere søer og vandhuller i Danmark.

AKTIVITET

Start med at lave en base, hvor I kan have jeres grej og fiske fra. Inden I går i gang med at fiske, kan det være fint lige at snakke lidt om, hvor det kan være godt at lede – ved blandt andet vandplanter, sten og bropiller.

Gå på opdagelse efter smådyr, og saml gerne de dyr, I finder, i hvide bakker, så I kan undersøge dem sammen. Sørg for, at der er rigeligt med vand til dyrene, og skift det gerne ud undervejs, hvis vejret er varmt.

I kan løbende snakke om de dyr, der bliver fundet, eller samle alle hen mod slutningen og gennemgå dem der.

I kan bruge en bog fra biblioteket eller vores dyreleksikon, som kan findes på naturensuge.dk, til at se, hvor mange forskellige dyr I fandt. I kan også bruge appen Arter til at finde ud af, hvilke dyr I har fundet.

TIPS TIL AT FANGE DYR

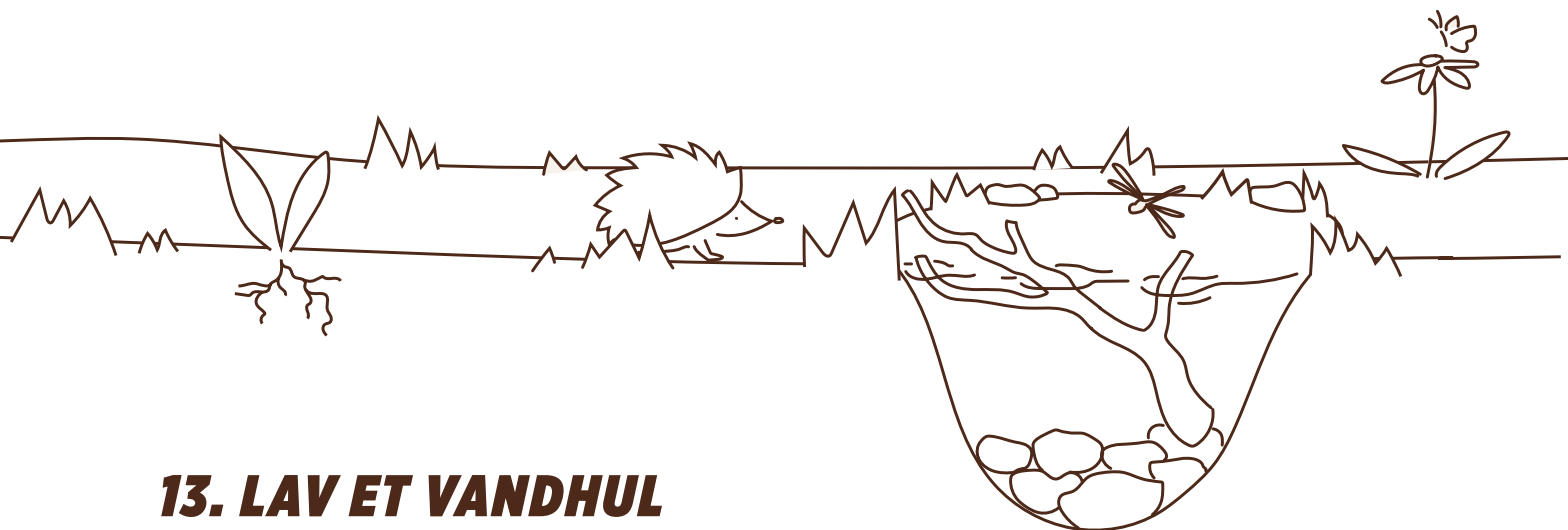
- Hvis der er godt med vandplanter, hvor I er, er det helt sikkert et godt sted at finde og fange en masse forskellige smådyr.
- I kan også fange vandplanter og lægge dem i hvide bakker med vand. Så spreder de sig ud, og det kan se ret smukt ud.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og snak om de dyr, I har fundet, hvis I ikke har gjort det undervejs.

Sæt nu dyrene fri igen, hvor de blev fundet. Hjælp hinanden med at sætte dyrene ud, og snak gerne med børnene om, hvorfor det er vigtigt, at de bliver sat ud igen.

Afslut det hele med en snak om, hvordan dagen har været, og hvad børnene har lært og fået ud af det.

13. LAV ET VANDHUL

INTRODUKTION

I denne aktivitet gør I noget godt for dyrene i jeres nærområde, da I er med til at skabe livgivende vandhuller, der fungerer både som et sted at drikke og et levested for rigtig mange dyr. Formålet er at få børnene til at reflektere over, at vand er lige så vigtigt for dyr som for mennesker, og ved at lære dem, hvordan man kan skabe et vandhul selv, får de handlekraft og ser, at det er nemt at gøre en forskel.

FAG

Natur/teknik

STED

Udenfor

DET SKAL DU BRUGE

- ☐ Beholdere til vand – opvaskebalje, murerspand, murerbalje, gryde eller lign.
- ☐ Spader og skovle – gerne flere
- ☐ Store sten
- ☐ Et bræt eller pinde
- ☐ Vand (evt. regnvand) og vandkander

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og snak med dem om det, I skal til at lave. Snak også gerne om, hvorfor vand er vigtigt.

I kan snakke om:

- ☐ Hvad gør I, når I er tørstige? Og hvad tror I, dyrene gør?
- ☐ Kender I nogle dyr, der bor i vandet?
- ☐ Er der noget vand til dyrene her i området?

Snak evt. med børnene om, hvorfor der mangler vand til dyrene.

- ☐ Vandet er mange steder blevet lagt i rør og/eller ledt væk fra byer, marker og skove for at gøre plads til huse, mad- og tømmerproduktion.

VAND SOM LEVESTED

For mange dyr er vand ikke kun vigtigt at drikke. Vand har også en vigtig rolle som levested. Nogle dyr lever hele deres liv i vand, andre begynder deres liv i vandet – f.eks. larver eller haletudser, der senere forvandler sig til flyvende insekter (f.eks. guldsmede og myg) eller til frøer og salamandere.

På den måde er søer og vandhuller med til at skabe liv, og for at bevare et stort antal arter er det derfor vigtigt at passe godt på vores vandhuller.

Men der er mangel på vand i det danske landskab. Store dele af landet er blevet drænet gennem de sidste 200 år for bl.a. at øge land- og skovbrugsproduktionen, og udbredelsen af vandhuller og søer er dermed gået tilsvarende tilbage. Ved at bygge flere små og store vandhuller i haver og på offentlige arealer hjælper vi derfor med at bevare Danmarks rige og spændende natur.

I skal nu til at lave et vandhul for at hjælpe dyrene i området.

AKTIVITET

Hvis I har mulighed for at lave flere vandhuller, så del gerne børnene op i grupper, der får ansvaret for hver deres vandhul.

Sådan laver I et vandhul:

- ☐ Find et sted, hvor I må grave et eller flere huller.
- ☐ Grav et hul, og sæt en stor balje eller spand ned i det.
- ☐ Fyld beholderen med vand
 - ☐ Er der en sø i nærheden, kan I fylde beholderen med en spand søvand for at kickstarte livet i den. Ellers er regnvand eller vandhanevand fint.
- ☐ Læg en masse sten eller nogle stykker træ i, så dyrene ikke drukner, men kan kravle op på land igen.

Sådan! I har nu bygget det perfekte bo til en masse vanddyr og har samtidig lavet et sted, hvor dyrene kan drikke.

Husk ikke at putte fisk i, da de spiser de andre dyr.

ALTERNATIV: VANDBEHOLDER PÅ JORDEN

Hvis I ikke har mulighed for at grave, kan I stille beholderen på jorden i stedet.

OBS! Står beholderen på jorden, er det vigtigt at bygge en 'trappe' eller sætte et bræt op til kanten, så små dyr også kan få glæde af vandet.

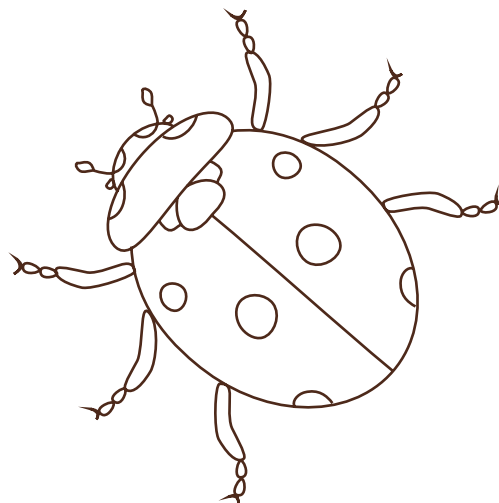
AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og snak om, hvad I har lavet i dag:

- ☐ Hvad vil der nu ske der, hvor I har lavet vandhullet?
- ☐ Hvilke dyr håber I vil komme?

Sammen skulle I gerne nå frem til, at dyr ikke kan klare sig uden vand, og at I har hjulpet dyrene ved at skabe et sted med vand til dem.

Snak gerne med børnene om, hvordan det har været, og hvad de har lært.

14. LAV ET INSEKTHOTEL

INTRODUKTION

Denne aktivitet giver børnene en viden om dyrs levesteder og gør dem opmærksomme på, at de deler område med en masse smådyr. Børnene lærer, at de kan gøre noget for dyrene ved at lave et fint insekthotel til dem, så de kan gemme sig.

FAG

Natur/teknik, håndværk

STED

Udenfor

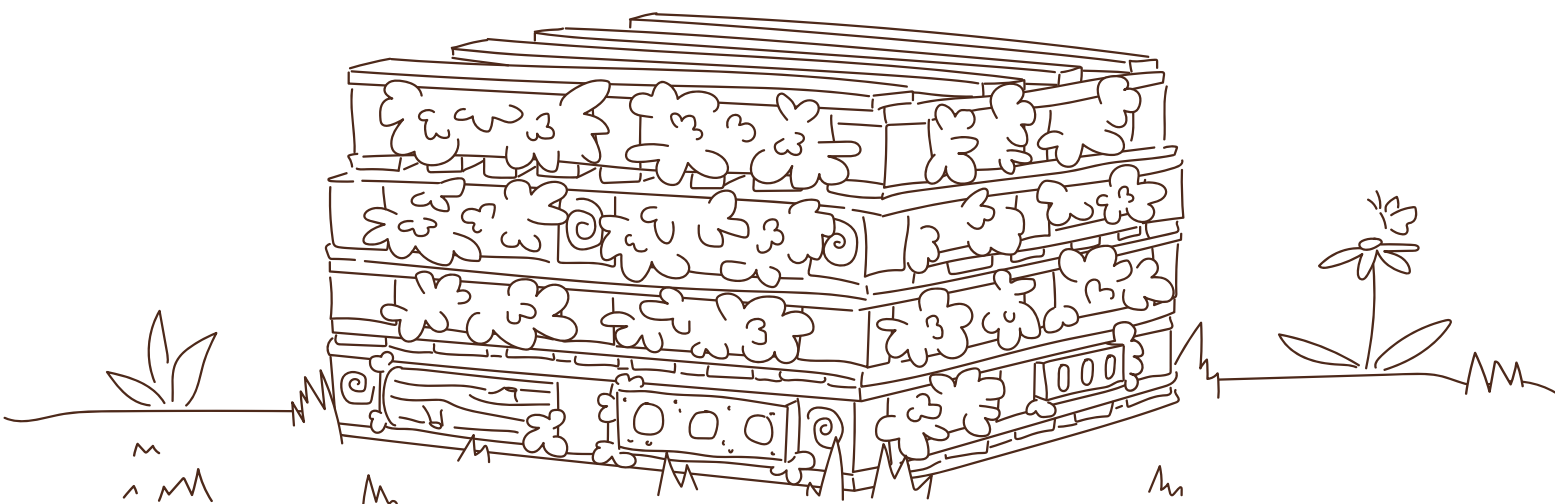
DET SKAL DU BRUGE

I denne version bliver insekthotellet lavet af paller, hvor hullerne fyldes ud med materialer fra naturen. I skal bruge:

- ☐ Paller, minimum to
- ☐ Grene, kviste m.m.
- ☐ Sten
- ☐ Andre naturmaterialer, f.eks. kogler og tagrør.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene, og snak med dem om, at dyrene har brug for steder at gemme sig, og at I nu skal hjælpe med at lave sådan nogle gemmesteder.

VIDEN

I takt med at vi mennesker fylder mere og mere, forsvinder mange dyrs levesteder. Dyr er forskellige og har forskellige behov, og på mange måder kan det danske landskab virke som en øde ørken for dyr, som prøver at finde et sted at bo eller noget at spise.

Det skyldes, at meget af Danmarks areal er store ensartede marker eller slåede græsplæner og byer, hvor der kun er meget få arter til stede. Det gør det svært for dyrene at finde gemmesteder og nok føde.

Når vi går på opdagelse i et område og finder dyr, fortæller de os om, hvilke levesteder der findes i området. De dyr, vi ikke finder, mangler måske et levested.

Ved at forstå, at dyr er forskellige og har forskellige behov, kan vi begynde at forstå vigtigheden af flere vilde steder. Større forskelligartethed i levesteder giver mere biodiversitet i naturen og i de områder, vi færdes.

AKTIVITET

Undersøg jeres område, og se, om der allerede er nogle gemmesteder til dyrene.

Når I har undersøgt jeres område, er det tid til at bygge jeres insekthotel.

Find det område, hvor jeres insekthotel skal stå. Det skal helst være et nogenlunde roligt område.

Få børnene til at hjælpe med at bære pallerne over til det rigtige sted. Læg pallerne oven på hinanden. Har I mange paller, kan I også stille dem ved siden af hinanden eller lave flere insekthoteller.

Har I mulighed for det, kan I med fordel skrue pallerne sammen, så de er mere stabile. Lad gerne børnene med til at gøre dette med hjælp fra en voksen – det synes de fleste børn er rigtig sjovt.

Nu skal I finde grene, kogler, sten osv. til at lægge ind i rummene mellem pallerne. På den måde bliver der skabt en masse små forskellige levesteder til de små dyr.

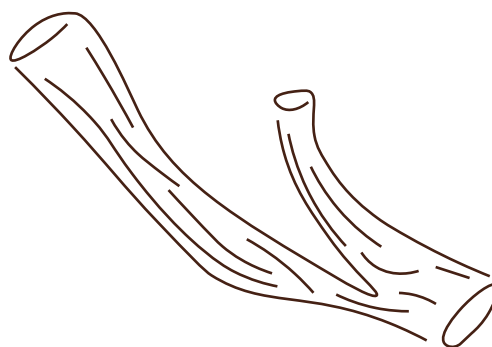
OBS: I skal løbene fylde mere ind i pallerne, da grene, blade m.m. langsomt nedbrydes.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, og snak om, hvad I har lavet i dag:

- ☐ Hvordan gik det med at bygge hotellerne?
- ☐ Hvad tror I, der kommer til at ske nu?
- ☐ Hvilke dyr håber I kommer ind i jeres hotel?

Slut af med at snakke om, hvordan det har været, og hvad børnene har lært.

15. LAV EN NATURUDSTILLING

INTRODUKTION

I denne aktivitet skal børnene bruge deres kreative hjerne og lave en flot naturudstilling, der kan vises frem til kammerater, forældre eller resten af skolen. Børnene bruger deres finmotorik og lærer at samarbejde med hinanden om et fælles projekt.

FAG

Natur/teknik, håndværk

STED

Blanding af udenfor og inde i klassen

DET SKAL DU BRUGE

- ☐ Ting fra naturen som I selv samler.
- ☐ Noget til at sætte genstandene op på: plade, opslagstavle, pap, m.m.
- ☐ Noget til at sætte genstandene fast: lim, søm, nåle, tape m.m.
- ☐ Evt. blyanter, farver og tusser.

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene og snak om hvad I skal lave i dag. I snakken kan I komme ind på hvad en udstilling er og hvordan sådan en kunne se ud.

AKTIVITET

Del børnene op i grupper på 3-4, eller lad dem selv vælge grupperne. Hver gruppe skal nu lave deres egen naturudstilling, som de kan vise frem for de andre og måske også for forældre.

I skal nu alle sammen ud for at finde en masse flotte, sjove og vilde ting i naturen, som I kan udstille.

Til selve udstillingerne kan I bruge en plade af træ, et stykke pap eller karton til at hænge tingene op på.

I kan bruge en limpistol, strips eller knappenåle/skruer/søm til at sætte tingene fast med. Alternativt kan I vælge at lave udstillingerne i en vindueskarm eller på et bord.

Udstillingerne kan se ud på et utal af måder, men det er rigtig sjovt, hvis I kan røre ved udstillingsgenstandene – så får I hele den sanselige del med.

I kan selv vælge, om udstillingen kun skal være visuel, eller om børnene også skal skrive små tekster til kunstværket og fortælle om de genstande, de har samlet.

I kan også lave helt andre former for udstillinger – kun fantasien sætter grænser!

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene, når I er færdige med udstillingerne, og gå rundt sammen, hvor hver gruppe præsenterer deres udstilling for de andre. Tage gerne billeder af udstillingerne, og læg dem op på Aula, eller send dem til forældrene – børnene er ofte meget stolte af, hvad de har lavet, og vil gerne vise det frem.

Snak til sidst med børnene om, hvordan det har været, og hvad de har lært.

EKSEMPEL PÅ EN NATURUDSTILLING

MATERIALET ER STØTTET AF:

15. JUNI
FONDEN

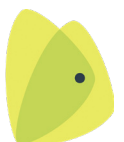
DANMARKS NATURFREDNINGSFORENING 2025

REDIGERING: SARAH KISBYE & THOMAS NEUMANN

LAYOUT: SIGNE LYHNE

FOTO: DITTE VALENTE & SIGNE LYHNE

ILLUSTRATIONER: SIGNE LYHNE

Danmarks
Naturfredningsforening